Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu

►**B**

SMĚRNICE RADY

ze dne 30. listopadu 1989

o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (první samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)

(89/654/EHS)

(Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 1)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
►**M1**	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/30/ES ze dne 20. června 2007	L 165	21	27.6.2007
►**M2**	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1243 ze dne 20. června 2019	L 198	241	25.7.2019

▼B

SMĚRNICE RADY

ze dne 30. listopadu 1989

o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (první samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)

(89/654/EHS)

ODDÍL I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Účel

1. Tato směrnice, která je první samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti, jak je vymezeno v článku 2.

2. Tato směrnice se nevztahuje na:

a) dopravní prostředky používané mimo podnik nebo závod, ani na pracoviště uvnitř dopravních prostředků;

b) dočasná nebo mobilní staveniště;

c) těžební průmysl;

d) rybářské lodě;

e) pole, lesy a jiné pozemky tvořící součást zemědělského nebo lesního podniku, ale umístěné mimo budovy podniku.

3. Směrnice 89/391/EHS se vztahuje v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení obsažená v této směrnici.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se „pracovištěm“ rozumí místo určené pro umístění pracovních míst v budovách podniku nebo závodu a jakékoli jiné místo na ploše podniku nebo závodu, na které má zaměstnanec přístup v rámci své práce.

ODDÍL II

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ

Článek 3

Pracoviště používaná poprvé

Pracoviště používaná poprvé po 31. prosinci 1992 musí splňovat minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví stanovené v příloze I.

▼B

Článek 4

Pracoviště již používaná

Pracoviště již používaná před 1. lednem 1993 musí splňovat minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví stanovené v příloze II nejpozději do tří let po tomto dni.

V případě Portugalské republiky musí pracoviště používaná před 1. lednem 1993 splňovat minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví stanovené v příloze II nejpozději do čtyř let po tomto dni.

Článek 5

Změny pracovišť

Dojde-li ke změně, rozšíření nebo reorganizaci pracoviště po 31. prosinci 1992, přijme zaměstnavatel nezbytná opatření pro zajištění toho, aby tyto změny, rozšíření nebo reorganizace byly v souladu s odpovídajícími minimálními požadavky stanovenými v příloze I.

Článek 6

Obecné požadavky

Za účelem ochrany bezpečnosti a zdraví zaměstnanců dbá zaměstnavatel na to, aby

— dopravní cesty k nouzovým východům a východy samotné byly udržovány bez překážek, aby je bylo možné kdykoli použít,

— byla prováděna technická údržba pracoviště a vybavení a zařízení, zejména uvedeného v přílohách I a II, a jakékoli zjištěné nedostatky, které by mohly mít vliv na bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, byly co nejrychleji odstraněny,

— pracoviště a vybavení a zařízení, a zejména ta uvedená v bodě 6 přílohy I a příloze II, byla pravidelně čištěna pro zajištění přiměřené úrovně hygieny,

— bezpečnostní vybavení a zařízení určené pro předcházení či odstraňování nebezpečí, a zejména to uvedené v přílohách I a II, bylo pravidelně udržováno a kontrolováno.

Článek 7

Informování zaměstnanců

Aniž je dotčen článek 10 směrnice 89/391/EHS, jsou zaměstnanci nebo jejich zástupci informováni o všech opatřeních, která mají být přijata a týkají se bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti.

Článek 8

Projednání se zaměstnanci a jejich účast

V souladu s článkem 11 směrnice 89/391/EHS projednávají zaměstnavatelé se zaměstnanci nebo jejich zástupci záležitosti, na které se vztahuje tato směrnice včetně příloh, a umožňují jejich účast.

▼B

ODDÍL III

RŮZNÁ USTANOVENÍ

▼M2

Článek 9

Změny příloh

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 9a, jimiž se provádějí ryze technické úpravy příloh s cílem zohlednit technickou harmonizaci a normalizaci návrhu, výroby nebo stavby částí pracovišť, technický pokrok, změny v mezinárodních předpisech či specifikacích a poznatky v oblasti pracovišť.

Pokud v řádně odůvodněných a výjimečných případech zahrnujících bezprostřední, přímé a závažné riziko pro fyzické zdraví a bezpečnost pracovníků a jiných osob je ze závažných a naléhavých důvodů nutné opatření ve velmi krátkém časovém rámci, použije se na akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku postup stanovený v článku 9b.

Článek 9a

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v článku 9 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 26. července 2019. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 9 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([1]).

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 9 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

([1]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼M2

Článek 9b

Postup pro naléhavé případy

1. Akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku vstupují v platnost bezodkladně a jsou použitelné, pokud proti nim není vyslovena námitka v souladu s odstavcem 2. V oznámení aktu v přenesené pravomoci Evropskému parlamentu a Radě se uvedou důvody použití postupu pro naléhavé případy.

2. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky postupem uvedeným v čl. 9a odst. 6. V takovém případě zruší Komise tento akt neprodleně poté, co jí Evropský parlament nebo Rada oznámí rozhodnutí o vyslovení námitek.

▼B

Článek 10

Závěrečná ustanovení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1992. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

V případě Řecké republiky se uvedený den nahrazuje dnem 31. prosince 1994.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

▼M1

_____

▼B

Článek 11

Tato směrnice je určena členským státům.

▼B

PŘÍLOHA I

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PRO PRACOVIŠTĚ POUŽÍVANÁ POPRVÉ, UVEDENÁ V ČLÁNKU 3 TÉTO SMĚRNICE

1. **Úvodní poznámka**

Povinnosti stanovené v této příloze se uplatní pokaždé, když to vyžadují vlastnosti pracoviště, činnosti, okolnosti nebo mimořádné riziko.

2. **Stabilita a pevnost**

Budovy, ve kterých jsou umístěna pracoviště, musí mít konstrukci a pevnost odpovídající povaze jejich použití.

3. **Elektrická instalace**

Elektrická instalace musí být navržena a provedena tak, aby nepředstavovala nebezpečí požáru nebo výbuchu, a osoby musí být přiměřeně chráněny proti nebezpečí úrazu následkem přímého nebo nepřímého kontaktu.

Návrh, provedení a volba materiálů a ochranných zařízení musí odpovídat napětí, vnějším podmínkám a odborným znalostem osob, které mají k součástem instalace přístup.

4. **Únikové cesty a nouzové východy**

4.1. Únikové cesty a nouzové východy musí zůstat volně průchodné a musí nejkratší možnou cestou směřovat ven nebo do bezpečné oblasti.

4.2. V případě nebezpečí musí mít zaměstnanci možnost rychle a co nejbezpečněji opustit svá pracovní místa.

4.3. Počet, rozmístění a rozměry únikových cest a nouzových východů závisí na využívání, vybavení a rozměrech pracovišť a na nejvyšším možném počtu přítomných zaměstnanců.

4.4. Dveře nouzových východů se musí otevírat směrem ven.

Dveře nouzových východů nesmějí být uzamčeny ani zajištěny způsobem, který by znemožňoval jejich snadné a rychlé otevření kýmkoli, kdo by je mohl v případě nebezpečí potřebovat.

Pro východy, které jsou výhradně určeny jako nouzové východy, je zakázáno používat posuvných nebo otáčivých dveří.

4.5. Zvláštní únikové cesty a nouzové východy musí být označeny symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS ([1]) provedena ve vnitrostátním právu.

Tyto symboly musí být umístěny na vhodných místech a musí být odolné.

4.6. Dveře nouzových východů nesmějí být uzamčeny.

Únikové cesty a nouzové východy ani přístupové dveře a přístupové dopravní cesty nesmějí být zataraseny předměty, aby je bylo možné kdykoli a bez překážek použít.

4.7. Únikové cesty a nouzové východy vyžadující osvětlení musí být pro případ selhání osvětlení opatřeny dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením.

([1]) Úř. věst. L 229, 7.9.1977, s. 12.

▼B

5. **Odhalování a zdolávání požáru**

5.1. Pracoviště musí mít vhodné protipožární vybavení přiměřené vzhledem k rozměrům a využití budov, jejich vybavení, fyzikálním a chemickým vlastnostem látek, které se zde mohou nacházet, a k nejvyššímu možnému počtu přítomných osob, a pokud je potřeba, požární detektory a poplašné systémy.

5.2. Manuální protipožární vybavení musí být snadno dostupné a jednoduché na používání.

Toto vybavení musí být označeno symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.

Tyto symboly musí být umístěny na vhodných místech a musí být odolné.

6. **Větrání uzavřených pracovišť**

6.1. Na uzavřených pracovištích musí být zajištěn dostatečný přísun čerstvého vzduchu, s přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců.

Je-li využíváno větrací zařízení, musí být udržováno ve funkčním stavu.

Kontrolní systém musí signalizovat každé selhání, pokud je to nezbytné pro ochranu zdraví zaměstnanců.

6.2. Při využívání klimatizačního zařízení nebo mechanického větracího zařízení nesmějí být zaměstnanci vystaveni nepříjemnému průvanu.

Veškeré usazeniny či nečistoty, které by mohly bezprostředně ohrozit zdraví zaměstnanců znečištěním ovzduší, musí být rychle odstraněny.

7. **Teplota v pracovních prostorech**

7.1. V pracovní době musí být v pracovních prostorech teplota vhodná pro lidský organismus, s přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců.

7.2. V prostorech určených pro odpočinek, pro stálou službu, v hygienických zařízeních, jídelnách a v ošetřovnách musí být udržována teplota odpovídající účelu těchto míst.

7.3. Okna, světlíky a skleněné přepážky musí umožňovat ochranu před nadměrným množstvím slunečního záření s přihlédnutím k povaze práce a pracoviště.

8. **Přirozené a umělé osvětlení prostor**

8.1. Pracoviště musí pokud možno využívat přirozeného denního světla a musí být vybavena umělým osvětlením vhodným pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců.

8.2. Osvětlovací zařízení v pracovních prostorech a na spojovacích cestách musí být rozmístěna tak, aby osvětlení nemohlo přispívat ke vzniku nehod zaměstnanců.

8.3. Pracoviště, na kterých jsou zaměstnanci vystaveni nebezpečí v případě výpadku umělého osvětlení, musí být vybavena dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením.

▼B

9. **Podlahy, stěny, stropy a střechy prostorů**

9.1. Podlahy pracovišť nesmějí mít nebezpečné hrboly, díry ani nakloněné plochy; musí být pevné, stabilní a nekluzké.

Pracoviště s jednotlivými pracovními místy musí být řádně tepelně izolována, s přihlédnutím k typu podniku a k fyzické činnosti zaměstnanců.

9.2. Prostory musí mít takové povrchy podlah, stěn a stropů, aby mohly být čištěny a renovovány v souladu s běžnými zásadami hygieny.

9.3. Průhledné nebo průsvitné stěny, zvláště celoskleněné přepážky v prostorech nebo v blízkosti pracovních míst a dopravních cest musí být zřetelně označeny a vyrobeny z bezpečnostních materiálů nebo musí být pracovní místa a dopravní cesty spolehlivě chráněny tak, aby zaměstnanci nepřišli do styku se stěnami a nebyli zraněni v případě, že dojde k jejich rozbití.

9.4. Přístup na střechy zhotovené z materiálů nedostatečné pevnosti nesmí být povolen, pokud není k dispozici vybavení, s jehož pomocí lze příslušnou práci provést bezpečně.

10. **Okna a světlíky**

10.1. Zaměstnanci musí mít možnost bezpečně otevírat, zavírat, nastavovat nebo upevňovat okna, světlíky a větrací zařízení. Musí být umístěny tak, aby nepředstavovaly nebezpečí pro zaměstnance, když jsou otevřené.

10.2. Okna a světlíky musí být navrženy spolu s vybavením nebo musí být vybaveny zařízením, které umožňuje jejich čištění bez nebezpečí pro zaměstnance vykonávající práci nebo pro zaměstnance přítomné v budově nebo kolem ní.

11. **Dveře a vrata**

11.1. Umístění, počet a rozměry dveří a vrat a materiály použité na jejich zhotovení jsou určeny vlastnostmi a způsobem použití prostorů a pásem.

11.2. Dveře z průhledných materiálů musí být označeny ve výši očí.

11.3. Kyvadlové (létací) dveře a vrata musí být průhledné, nebo musí mít průhledné výplně.

11.4. Pokud průhledné nebo průsvitné plochy dveří a vrat nejsou zhotoveny z bezpečnostních materiálů a pokud by při jejich rozbití mohlo dojít ke zranění zaměstnanců, musí být plochy chráněny před rozbitím.

11.5. Posuvné dveře musí být doplněny bezpečnostním zařízením, které zabraňuje jejich vypadnutí z vodicích kolejnic a pádu.

11.6. Dveře a vrata, které se otevírají směrem nahoru, musí být doplněny mechanismem, který zabraňuje jejich pádu zpět.

11.7. Dveře umístěné na únikových cestách musí být patřičně označeny.

Musí je být možné kdykoli zevnitř otevřít bez zvláštní pomoci.

Dveře musí být možné otevírat, pokud jsou pracoviště obsazená zaměstnanci.

11.8. Pokud průchod vraty pro chodce není bezpečný, musí být v těsné blízkosti každých vrat určených zásadně pro vozidla dveře pro chodce; dveře musí být zřetelně označené a musí být stále volně průchodné.

▼B

11.9. Mechanické dveře a vrata musí fungovat bez nebezpečí vzniku nehody pro zaměstnance.

Musí být vybaveny snadno rozpoznatelným a přístupným nouzovým vypínacím zařízením, a pokud se při výpadku proudu samy automaticky neotevřou, musí být možné otevřít je též manuálně.

12. **Dopravní cesty — Nebezpečné prostory**

12.1. Dopravní cesty, včetně schodišť, pevně instalovaných žebříků, nakládacích prostorů a ramp musí být umístěny a dimenzovány tak, aby zajistily chodcům a vozidlům snadný, bezpečný a vhodný přístup způsobem, který neohrožuje bezpečnost zaměstnanců, kteří jsou v blízkosti těchto dopravních cest zaměstnáni.

12.2. Vyměření dopravních cest sloužících pro pěší nebo pro přepravu zboží musí být závislé na počtu potenciálních uživatelů a typu podniku.

Pokud jsou na dopravních cestách používány i dopravní prostředky, musí být pro chodce vymezen dostatečný bezpečný prostor.

12.3. Dostatečně velký prostor musí být ponechán rovněž mezi cestami pro vozidla a dveřmi, vraty, průchody pro chodce, chodbami a schodišti.

12.4. Pokud to vyžaduje využití a vybavení prostorů pro ochranu zaměstnanců, musí být dopravní cesty zřetelně rozpoznatelné.

12.5. Pokud se na pracovištích vyskytují nebezpečné prostory v důsledku povahy práce, zahrnující nebezpečí pádu pro zaměstnance nebo padajících předmětů, musí být tato místa podle možností vybavena zařízeními bránícími neoprávněným zaměstnancům ve vstupu do těchto prostor.

Musí být provedena vhodná opatření pro ochranu zaměstnanců, kteří jsou oprávněni do těchto prostor vstupovat.

Nebezpečné prostory musí být zřetelně označeny.

13. **Zvláštní opatření pro eskalátory a pohyblivé chodníky**

Eskalátory a pohyblivé chodníky musí fungovat bezpečně.

Musí být vybaveny nezbytným bezpečnostním zařízením.

Musí být vybaveny snadno rozpoznatelným a přístupným zařízením pro nouzové zastavení.

14. **Nakládací prostory a rampy**

14.1. Nakládací prostory a rampy musí odpovídat rozměrům nákladů, které mají být přepravovány.

14.2. Nakládací prostory musí mít alespoň jeden východ.

Pokud je to technicky možné, musí mít nakládací prostory přesahující určitou délku východ na každém konci.

14.3. Nakládací rampy musí být dostatečně zabezpečené proti pádům zaměstnanců.

15. **Rozměry prostorů a objem vzduchu v prostorech — volnost pohybu na pracovním místě**

15.1. Pracovní prostory musí mít dostatečnou půdorysnou plochu, výšku a objem prostoru umožňující zaměstnancům provádět práci bez ohrožení bezpečnosti a zdraví nebo pracovní pohody.

▼B

15.2. Rozměry volné plochy na pracovním místě musí být vypočteny tak, aby umožňovaly zaměstnancům dostatečnou volnost pohybu pro jejich činnost.

Není-li to možné z důvodů příznačných pro toto pracovní místo, musí být pro zaměstnance zajištěna dostatečná volnost pohybu v blízkosti jejich pracovního místa.

16. **Odpočívárny**

16.1. Pokud to bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců vyžadují, zejména kvůli druhu činnosti nebo překročení určitého počtu přítomných zaměstnanců, musí být pro zaměstnance zřízena snadno přístupná odpočívárna.

Toto ustanovení se nepoužije, jde-li o zaměstnance pracující v kancelářích nebo v obdobných pracovních prostorech poskytujících během přestávek rovnocennou možnost odpočinku.

16.2. Odpočívárny musí být dostatečně velké a vybavené stoly a židlemi s opěradly, jejichž počet odpovídá počtu zaměstnanců.

16.3. V odpočívárnách musí být přijata přiměřená opatření na ochranu nekuřáků před obtěžováním tabákovým kouřem.

16.4. Pokud je pracovní doba pravidelně a často přerušována a není k dispozici odpočívárna, musí být vyčleněny jiné prostory, ve kterých mohou zaměstnanci během přerušení práce pobývat, pokud to vyžadují bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců.

I zde musí být přijata přiměřená opatření na ochranu nekuřáků před obtěžováním tabákovým kouřem.

17. **Těhotné ženy a kojící matky**

Těhotné ženy a kojící matky musí mít možnost odpočívat vleže za vhodných podmínek.

18. **Hygienická zařízení**

18.1. *Šatny a šatní skříňky*

18.1.1. Zaměstnanci musí mít k dispozici vhodné šatny, pokud musí nosit zvláštní pracovní oděvy a pokud ze zdravotních nebo společenských důvodů není možné požadovat, aby se převlékali v jiné místnosti.

Šatny musí být snadno přístupné, s dostatečnou kapacitou a musí být vybaveny místy k sezení.

18.1.2. Šatny musí být dostatečně prostorné a musí mít vybavení umožňující každému zaměstnanci, aby si svůj civilní oděv během pracovní doby uzamkl.

Vyžadují-li to okolnosti (například práce s nebezpečnými látkami, vlhkost, špína), musí být pracovní a civilní oděvy ukládány do oddělených skříněk.

18.1.3. Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené šatny nebo oddělené používání šaten společných.

18.1.4. Pokud šatny podle bodu 18.1.1. nejsou nutné, musí mít každý zaměstnanec k dispozici prostor, kam si může své oděvy ukládat.

18.2. *Sprchy a umyvadla*

18.2.1. Pokud to vyžaduje povaha činnosti nebo zdravotní důvody, musí mít zaměstnanci k dispozici dostačující počet vhodných sprch

Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené místnosti se sprchami nebo oddělené používání místností se sprchami.

▼B

18.2.2. Místnosti se sprchami musí být dostatečně velké, aby umožňovaly každému zaměstnanci umýt se bez překážek a za přiměřených hygienických podmínek.

Sprchy musí být vybaveny teplou a studenou tekoucí vodou.

18.2.3. Pokud sprchy podle prvního pododstavce bodu 18.2.1 nejsou nezbytné, musí být v blízkosti pracovních míst a šaten umístěna vhodná a dostačující umyvadla s tekoucí vodou (je-li to nezbytné, teplou).

Tato umyvadla nebo jejich používání musí být pro muže a ženy oddělené, je-li to nezbytné ze společenských důvodů.

18.2.4. Pokud jsou sprchy nebo umývárny oddělené od šaten, musí být navzájem snadno dostupné.

18.3. *Záchody a umyvadla*

V blízkosti pracovních míst, odpočíváren, šaten a místností se sprchami či umývárnami musí být zařízeny oddělené místnosti s dostatečným počtem záchodů a umyvadel.

Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené záchody nebo jejich oddělené používání.

19. **Ošetřovny**

19.1. V závislosti na velikosti zařízení, druhu vykonávané činnosti a frekvenci nehod musí být zřízena jedna nebo více ošetřoven.

19.2. Ošetřovny musí být vybaveny nezbytnými prostředky a zařízením pro poskytování první pomoci a musí být snadno přístupné s nosítky.

Musí být označeny v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.

19.3. Prostředky první pomoci musí být navíc dostupné na všech místech, kde to vyžadují pracovní podmínky.

Prostředky musí být vhodným způsobem označené a snadno přístupné.

20. **Zdravotně postižení zaměstnanci**

Pracoviště musí být v případě potřeby zařízena s přihlédnutím ke zdravotně postiženým zaměstnancům.

Toto ustanovení se použije zejména na řešení dveří, spojovacích cest, schodišť, sprch, umyvadel, záchodů používaných zdravotně postiženými osobami nebo pracovních míst, na nichž přímo vykonávají činnost.

21. **Venkovní pracoviště (zvláštní ustanovení)**

21.1. Pracovní místa, dopravní cesty a ostatní venkovní prostory nebo zařízení, kde zaměstnanci pobývají nebo které používají během pracovní činnosti, musí být navrženy tak, aby byl zaručen bezpečný pohyb vozidel i chodců.

Body 12, 13 a 14 se také použijí na hlavní dopravní cesty na území podniku (dopravní cesty vedoucí k pevným pracovním místům), na dopravní cesty používané pro pravidelnou údržbu a dozor nad zařízením podniku a na nakládací prostory.

Bod 12 se použije na venkovní pracoviště obdobně.

21.2. Venkovní pracoviště musí být dostatečně osvětlena umělým světlem, pokud denní světlo není dostatečné.

▼B

21.3. Pokud jsou zaměstnanci zaměstnáni na venkovních pracovních místech, musí být tato pracovní místa podle možnosti upravena tak, aby zaměstnanci

a) byli chráněni před nepříznivými povětrnostními vlivy a podle potřeby i před padajícími předměty;

b) nebyli vystaveni škodlivým hladinám hluku nebo škodlivým vnějším vlivům, jako jsou plyny, páry a prach;

c) mohli v případě nouze pracovní místo rychle opustit nebo aby jim mohla být rychle poskytnuta pomoc;

d) nemohli uklouznout nebo upadnout.

▼B

PŘÍLOHA II

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PRO PRACOVIŠTĚ JIŽ POUŽÍVANÁ, UVEDENÁ V ČLÁNKU 3 TÉTO SMĚRNICE

1. **Úvodní poznámka**

Povinnosti stanovené v této příloze se uplatní pokaždé, když to vyžadují vlastnosti pracoviště, činnosti, okolností nebo mimořádné riziko.

2. **Stabilita a pevnost**

Budovy, ve kterých jsou umístěna pracoviště, musí mít konstrukci a pevnost odpovídající povaze jejich použití.

3. **Elektrická instalace**

Elektrická instalace musí být navržena a provedena tak, aby nepředstavovala nebezpečí požáru nebo výbuchu, a osoby musí být přiměřeně chráněny proti nebezpečí úrazu následkem přímého nebo nepřímého kontaktu.

Elektrická instalace a ochranná zařízení musí odpovídat napětí, vnějším podmínkám a odborným znalostem osob, které mají k součástem instalace přístup.

4. **Únikové cesty a nouzové východy**

4.1. Únikové cesty a nouzové východy musí zůstat volně průchodné a musí nejkratší možnou cestou směřovat ven nebo do bezpečné oblasti.

4.2. V případě nebezpečí musí mít zaměstnanci možnost rychle a co nejbezpečněji opustit svá pracovní místa.

4.3. Musí být dostatečný počet únikových cest a nouzových východů.

4.4. Dveře nouzových východů se musí otevírat směrem ven.

Pro nouzové východy je zakázáno používat posuvných nebo otáčivých dveří.

Dveře nouzových východů nesmějí být uzamčeny ani zajištěny způsobem, který by znemožňoval jejich snadné a rychlé otevření kýmkoli, kdo by je mohl v případě nebezpečí potřebovat.

4.5. Zvláštní únikové cesty a nouzové východy musí být označeny symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.

Tyto symboly musí být umístěny na vhodných místech a musí být odolné.

4.6. Dveře nouzových východů nesmějí být uzamčeny.

Únikové cesty a nouzové východy ani přístupové dopravní cesty a dveře nesmějí být zataraseny předměty, aby je bylo možné kdykoli a bez překážek použít.

4.7. Únikové cesty a nouzové východy vyžadující osvětlení musí být pro případ selhání osvětlení opatřeny dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením.

▼B

5. **Odhalování a zdolávání požáru**

5.1. Pracoviště musí mít vhodné protipožární vybavení přiměřené vzhledem k rozměrům a využití budov, jejich vybavení, fyzikálním a chemickým vlastnostem látek, které se zde mohou nacházet, a k nejvyššímu možnému počtu přítomných osob, a pokud je potřeba, požární detektory a poplašné systémy.

5.2. Manuální protipožární vybavení musí být snadno dostupné a jednoduché na používání.

Toto zařízení musí být označeno symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.

Tyto symboly musí být umístěny na vhodných místech a musí být odolné.

6. **Větrání uzavřených pracovišť**

Na uzavřených pracovištích musí být zajištěn dostatečný přísun čerstvého vzduchu s přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců.

Je-li využíváno větrací zařízení, musí být udržováno ve funkčním stavu.

Kontrolní systém musí signalizovat každé selhání, pokud je to nezbytné pro ochranu zdraví zaměstnanců.

7. **Teplota v pracovních prostorech**

7.1. V pracovní době musí být v pracovních prostorech teplota vhodná pro lidský organismus, s přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců.

7.2. V prostorech určených pro odpočinek, pro stálou službu, v hygienických zařízeních, jídelnách a na ošetřovnách musí být udržována teplota odpovídající účelu těchto míst.

8. **Přirozené a umělé osvětlení prostorů**

8.1. Pracoviště musí pokud možno využívat přirozeného denního světla a musí být vybavena umělým osvětlením vhodným pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců.

8.2. Pracoviště, na kterých jsou zaměstnanci vystaveni nebezpečí v případě výpadku umělého osvětlení, musí být vybavena dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením.

9. **Dveře a vrata**

9.1. Dveře z průhledných materiálů musí být vhodně označeny ve výši očí.

9.2. Kyvadlové (létací) dveře a vrata musí být průhledné, nebo musí mít průhledné výplně.

10. **Nebezpečné prostory**

Pokud se na pracovištích vyskytují nebezpečné prostory v důsledku povahy práce, zahrnující nebezpečí pádu pro zaměstnance nebo padajících předmětů, musí být tato místa podle možností vybavena prostředky zabraňujícími neoprávněným zaměstnancům ve vstupu do těchto prostor.

Musí být provedena vhodná opatření pro ochranu zaměstnanců, kteří jsou oprávněni do těchto prostor vstupovat.

Nebezpečné prostory musí být zřetelně označeny.

▼B

11. **Odpočívárny**

11.1. Pokud to bezpečnost nebo ochrana zdraví zaměstnanců vyžadují, zejména kvůli druhu činnosti nebo překročení určitého počtu přítomných zaměstnanců, musí být pro zaměstnance zřízena snadno přístupná odpočívárna nebo vhodné místo pro odpočinek.

Toto ustanovení se nepoužije, jde-li o zaměstnance pracující v kancelářích nebo v obdobných pracovních prostorech poskytujících během přestávek rovnocennou možnost odpočinku.

11.2. Odpočívárny a místa pro odpočinek musí být vybaveny stoly a židlemi s opěradly.

11.3. V odpočívárnách musí být přijata přiměřená opatření na ochranu nekuřáků před obtěžováním tabákovým kouřem.

12. **Těhotné ženy a kojící matky**

Těhotné ženy a kojící matky musí mít možnost odpočívat vleže za vhodných podmínek.

13. **Hygienická zařízení**

13.1. *Šatny a šatní skříňky*

13.1.1. Zaměstnanci musí mít k dispozici vhodné šatny, pokud musí nosit zvláštní pracovní oděvy a pokud ze zdravotních nebo společenských důvodů není možné požadovat, aby se převlékali v jiné místnosti.

Šatny musí být snadno přístupné, s dostatečnou kapacitou.

13.1.2. Šatny musí mít vybavení umožňující každému zaměstnanci, aby si svůj oděv během pracovní doby uzamkl.

Vyžadují-li to okolnosti (například práce s nebezpečnými látkami, vlhkost, špína), musí být pracovní a civilní oděvy ukládány do oddělených skříněk.

13.1.3. Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené šatny nebo oddělené používání šaten společných.

13.2. *Sprchy, záchody a umyvadla*

13.2.1. Pracoviště musí být uspořádána tak, aby zaměstnanci měli v blízkosti:

— sprchy, jsou-li vyžadovány povahou jejich práce,

— zvláštní zařízení vybavená dostatečným počtem záchodů a umyvadel.

13.2.2. Sprchy a umyvadla musí být vybaveny tekoucí vodou (je-li to nezbytné, teplou).

13.2.3. Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené sprchy nebo oddělené používání sprch.

Pro muže a ženy musí být zařízeny oddělené záchody nebo jejich oddělené používání.

14. **Prostředky první pomoci**

Pracoviště musí být vybavena prostředky první pomoci.

Prostředky musí být vhodně označené a snadno přístupné.

▼B

15. **Zdravotně postižení zaměstnanci**

Pracoviště musí být v případě potřeby zařízena s přihlédnutím ke zdravotně postiženým zaměstnancům.

Toto ustanovení se použije zejména na řešení dveří, spojovacích cest, schodišť, sprch, umyvadel, záchodů a pracovních míst používaných zdravotně postiženými osobami nebo na nichž přímo vykonávají činnost.

16. **Pohyb chodců a vozidel**

Pracoviště v budově a venkovní pracoviště musí být uspořádána tak, aby byl zaručen bezpečný pohyb vozidel i chodců.

17. **Venkovní pracoviště (zvláštní ustanovení)**

Pokud jsou zaměstnanci zaměstnáni na venkovních pracovních místech, musí být tato pracovní místa podle možnosti upravena tak, aby zaměstnanci

a) byli chráněni před nepříznivými povětrnostními vlivy a podle potřeby i před padajícími předměty;

b) nebyli vystaveni škodlivým hladinám hluku nebo škodlivým vnějším vlivům, jako jsou např. plyny, páry a prach;

c) mohli v případě nouze pracovní místa rychle opustit nebo aby jim mohla být rychle poskytnuta pomoc;

d) nemohli uklouznout nebo upadnout.